

OTSUS

28.06.2021 nr 5-5/2021-046

Koondumisele nr 31/2021 Elektrum Eesti OÜ / Imatra Elekter Aktsiaselts ettevõtja osa loa andmine**1. Koondumine**

17.06.2021 esitas Elektrum Eesti OÜ (registrikood 11399985) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 11.06.2021 sõlmisid Elektrum Eesti OÜ ja Imatra Elekter Aktsiaselts (registrikood 10224137) lepingu (Business Sale and Transfer Agreement), millega leppisid kokku Imatra Elekter Aktsiaseltsi elektrienergia jaemüügi äritegevuse müümises Elektrum Eesti OÜ-le. Imatra Elekter Aktsiaseltsi elektrienergia jaemüügi äritegevus koosneb organisatsiooniliselt terviklikust majandusüksusest, ettevõtja osast konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lõike 3 tähenduses.

Tehingu tulemusena kuulub Imatra Elekter Aktsiaseltsi ettevõtja osa koondumise teate esitanud Elektrum Eesti OÜ valitseva mõju alla KonkS § 2 lõike 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lõike 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 17.06.2021 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Elektrum Eesti OÜ ja Imatra Elekter Aktsiaselts.

Elektrum Eesti OÜ on Eestis registreeritud äriühing, mille põhitegevuseks on elektrienergia jaemüük Eestis. Elektrum Eesti OÜ kuulub 100% AS-le Latvenergo (registrikood 40003032949), mis kuulub 100% Läti Vabariigile. AS Latvenergo kontsern tegeleb elektrienergia tootmise ja müügiga. Lisaks elektrienergia jaemüügile pakub Elektrum Eesti OÜ klientidele ka maagaasi. Ühtlasi pakub ka päikeseenergia tootmise ja energia kodujuhtimise lahendusi. Elektrum Eesti OÜ-le kuulub üks tütarettevõtja Elektrum Latvija SIA, kellel 2020. aastal äritegevus puudus.

Imatra Elekter Aktsiaselts on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab valitsevat mõju Soomes registreeritud äriühing Imatra FNW Oy. Imatra Elekter Aktsiaseltsi põhitegevuseks on võrguteenuste pakkumine teeninduspiirkonnas, mis asub Viimsi vallas, Lääne maakonnas ja Põhja-Pärnumaal. Samuti tegeleb Imatra Elekter Aktsiaselts elektrienergia jaemüügiga Eestis. Käesolevas koondumises loetakse Imatra Elekter Aktsiaseltsi ettevõtja osaks äriüksus, mis tegeleb lepingulistele elektrimüügi klientidele elektrienergia jaemüügiga ja mis koosneb klientidega sõlmitud elektrienergia müügilepingutest ning sellega seotud varadest ja tegevustest. Ettevõtja osa ei sisalda elektrienergia müüki üldteenusena tarbivatele klientidele, kuna üldteenuse pakkumist on tarbijatel õigus saada võrguettevõtja käest.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lõike 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lõike 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lõike 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lõike 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15% ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25%, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teate kohaselt kattub koondumise osaliste tegevus elektrienergia jaemüügi osas. Elektrienergia jaemüügi kaubaturul käibivaks kaubaks on elektrienergia müük lõpptarbijatele, millega tegelevad Eestis nii Elektrum Eesti OÜ kui ka Imatra Elekter Aktsiaselts. Elektrienergia jaemüügi osas piiritleb Konkurentsiamet kaubaturu geograafilise

ulatuse kogu Eesti territooriumiga. Sarnaselt on elektrienergia jaemüügi kaubaturu piiritletud Konkurentsiamet ka hiljutistes otsustes¹.

Eestis on elektrienergia jaemüügi kaubaturg täielikult avatud, mis tähendab, et kõik kehtiva võrgulepinguga tarbijad saavad endale valida meelepärase elektrimüüja. Koondumise teate kohaselt tarbiti Eestis 2020. aastal 7954 GWh² elektrienergiat. Elektrum Eesti OÜ elektrienergia jaemüük oli 2020. aastal [...] GWh (turuosa [10-20]%). Imatra Elekter Aktsiaseltsi (ettevõtja osa) elektrienergia jaemüük (v.a üldteenus) oli 2020. aastal [...] GWh (turuosa [0-5]%). Koondumise osaliste poolt müüdud elektrienergia osatähtsus kogu tarbitud Eestis elektrienergiast moodustas 2020. aastal alla 15%.

Seega ei teki käesoleva koondumise tulemusel horisontaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi § 8 lõike 3 punkti 1 tähenduses.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste ühine osakaal 2020. aastal elektrienergia jaemüügi osas oli alla 15%. Suuremate konkurentidena elektrienergia jaemüügi kaubaturul võib nimetada Eesti Energia Aktsiaseltsi, Alexela AS-i ja Scener OÜ.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord elektrienergia jaemüügi kaubaturul ega muutu kaubaturu struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Elektrum Eesti OÜ / Imatra Elekter Aktsiaselts ettevõtja osa koondumisele.

¹ Konkurentsiameti otsus 09.06.2021 nr 5-5/2021-043, https://www.konkurentsiamet.ee/sites/default/files/Koondumised/20-2021_arakiri_09.06.2021_otsus_5-5-2021-043.pdf; Konkurentsiameti otsus 06.11.2018 nr 5-5/2018-068, https://www.konkurentsiamet.ee/sites/default/files/22-2018_arakiri_06.11.2018_otsus_nr_5-5-2018-068.pdf; Konkurentsiameti 02.08.2018 otsus nr 5-5/2018-051, https://www.konkurentsiamet.ee/sites/default/files/varasem/public/Koondumised/2018/29-2018_ARAKIRI_02.08.2018_otsus_nr_5-5-2018-051.pdf

² Tuginedes NordPooli andmetele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsitenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 28.06.2021 otsuse nr 5-5/2021-046 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.
/Svetlana Ljutova/ 25.06.2021*